

Ecosportieve sportclub

Ann Vandenhulle
Team Sport – Stad Kortrijk

Inleiding

Elke sportclub laat in grotere of kleinere mate een ecologische voetafdruk na. De sportclub koopt en gebruikt sportmateriaal, verbruikt energie en water en consumeert voeding en drank. De belangrijkste ecologische impacts van sport hebben vooral te maken met:

- ✓ CO² uitstoot door mobiliteit
- ✓ Energie en waterverbruik
- ✓ Bodemvervuiling
- ✓ Watervervuiling
- ✓ Afval en giftige stoffen
- ✓ Invloed op ecosystemen en landschappen
- ✓ Lawaai- en lichtvervuiling

Om in de toekomst nog in een gezonde sportomgeving te kunnen sporten, moeten we samen de ecologische voetafdruk van de sport verminderen met gerichte acties die bijdragen tot een gezondere sportomgeving. Zo zal sporten in de toekomst nog mogelijk zijn!

Vanuit deze verschillende impacts zijn er 5 thema's waar een sportclub kan rond werken:

- ✓ Mobiliteit
- ✓ Afval
- ✓ Water en energie
- ✓ Eten en drinken
- ✓ Natuur

1. Mobiliteit

Een groot deel van de sporters en toeschouwers verplaatst zich met de auto naar de sportactiviteiten en wedstrijden. Hierdoor wordt er een grote hoeveelheid CO² uitgestoten. Alle gemotoriseerde voertuigen nemen plaats in op de wegen en parkings. Om gezond te kunnen (blijven) sporten is een groene en niet-vervuilde omgeving nodig.

Hoe kan een sportclub hieraan meewerken:

- ✓ Leden stimuleren om zoveel mogelijk met de fiets, te voet of met het openbaar vervoer naar de trainingen en wedstrijden te komen.
- ✓ Carpoolen is een optie voor trainingen en wedstrijden (gesloten facebookgroep)
- ✓ Veilige fietsstallingen
- ✓ Fietsvergoeding, beloning voor fietsers?
- ✓ Communicatie rond mobiliteit op website club plaatsen
- ✓ Opmaken van een bereikbaarheidsplan

Tips

- ✓ Opnemen in clubreglement dat autodelen (carpoolen), fietspoolen, combinatie fiets-openbaar vervoer stimuleert en koppel er eventueel een beloning aan vast
- ✓ Blue bike, particulier autodelen, cambio, carpoolen, Cocar applicatie die bestuurder en passagiers aan elkaar koppelt.
- ✓ Fietsstallingen moeten veilig zijn, moeten voorzien zijn voor oplaadpunten voor elektrische fietsen. Goede verlichting en niet ver van de sportaccommodaties zijn een must.
- ✓ Samen met de sportdienst een veilige, haalbare weg opstellen naar de sportclub
- ✓ Meten is weten: nagaan hoeveel mensen de fiets nemen, het openbaar vervoer gebruiken,...
- ✓ Communiceer het bereikbaarheidsplan naar alle leden, ouders en medewerkers. Geef tips mee zodat het voor iedereen gemakkelijk is om voor duurzame mobiliteit te kiezen.
- ✓ Maak het luchtig door bv speciale acties te houden: bv. autovrije dag op de club

2. Afval

Één belangrijke regel: verminder, hergebruik en recycleer

Tips

- ✓ Sorteert en scheid afval: gebruik de juiste afvalcontainers
- ✓ Verminder afval: vb gebruik geen individuele verpakkingen meer in de cafetaria, drinkbussen gebruiken i.p.v. Petflessen, overall in de Kortrijkse sportcentra is het kraantjeswater drinkbaar!
- ✓ Hergebruik: nagaan of bv oude sportartikelen niet kunnen gebruikt worden voor sociale projecten, hergebruik van bv signalisatieborden bij evenementen
- ✓ Recycleer: bv oud sportmateriaal naar een Repaircafé brengen (<http://www.ecoplan.be/repair-cafe-kortrijk>), oude sportkledij naar een kringwinkel (<http://www.dekringloopwinkel.be/>) brengen.

Het is belangrijk dat in een club iedereen (bestuur , leden, ouders, ...) achter duurzaamheid staat!

Het staat goed om op de website van de club te vermelden dat jullie duurzaam werken! Post regelmatig berichtjes op de facebook van de club i.v.m. duurzaamheid! Veel sponsors gaan graag mee in het duurzaamheidsverhaal.

Als de club een evenement organiseert hou rekening met de volgende checklist: **zie bijlage 1**

3. Energie en water

In alle stedelijke sportcentra wordt de energie en het water beheerd/betaald door de Stad Kortrijk. Als stad proberen we overal bv douchespaarknoppen te installeren, TL-lampen worden vervangen door LED- lampen, zonnepanelen, ...

Toch kan er als club meegewerkt worden om minder energie en water te verbruiken.

Tips

- ✓ Correcte trainingstijden doorgeven (verlichting in veel zalen wordt computergestuurd en is afhankelijk van de trainingsschema's die worden doorgegeven)
- ✓ Een afgelaste training op tijd doorgeven zodat de zaalverlichting niet onnodig blijft branden
- ✓ In de cafetaria energiezuinige apparaten plaatsen
- ✓ Signaleer lekkende kranen, douches, doorlopende toiletten snel aan de beheerder
- ✓ Ludieke acties houden: Hou een wedstrijd : om het eerst uit de douche

4. Eten en drinken

Net als in de andere thema's is de boodschap: voorkom verspilling

Tips

- ✓ Bij grote evenementen/ of bij het uitbaten van een cafetaria rekening houden met de houdbaarheidsdatum van producten
- ✓ Maak een verschil tussen een kinderportie en een volwassenportie
- ✓ Geen individuele verpakkingen aankopen
- ✓ Gebruik lokale cateraars
- ✓ Koop voor de sporters geen kleine flesjes water aan maar laat ze gebruik maken van een drinkfles, ook voor de bezoekende ploegen is dit belangrijk (vermeld dit op de website)
- ✓ ...

5. Natuur

Dit is vooral belangrijk voor clubs die niet indoor sporten maar vooral de buitenaccommodaties gebruiken.

Leer de clubleden respect hebben voor de natuur. Laat geen zwerfvuil achter! Zo gaan we in de toekomst nog in een nette omgeving kunnen sporten.

Tips:

- ✓ Eten en drinken: gebruik een bewaardoos en drinkflessen (afvalvrij)
- ✓ Voor de lopers: werp geen vuil weg tijdens de looptraining
- ✓ Sensibiliseer de toeschouwers om niet te roken langs de sportvelden! Dit is veel gezonder voor de sporters maar ook voor het milieu (sigarettenpeuken hebben 2-10j nodig om te verteren).
- ✓ Respecteer bloemen en planten
- ✓ Bij wedstrijden: bv signalisatie niet met spijkers in een boom slaan. Beschadig geen planten bij het aanbrengen van de signalisatie.

6. Integreren van ecosportiviteit in een sportclub

Bepaal de belangrijke milieu-uitdagingen van de club aan de hand van volgend schema:

Voorbeeld

	MOBILITEIT	AFVAL	NATUUR	ENERGIE & WATER	ETEN EN DRINKEN
Bv: Trainingen & wedstrijden	Bv: Alle verplaatsingen gebeuren met auto's	Bv: Plastic flesjes water	Bv: GEEN	Bv: GEEN	Bv: Plastic waterflesjes
Bv: administratie					
EVENEMENTEN					

De vijf thema's die impact hebben op een ecosportieven sportclub: mobiliteit, afval, eten en drinken, energie en natuur

Maak een keuze uit wat de belangrijkste activiteiten (max 3) van jou club zijn: vb trainingen, competitie, administratie, aankoop van materiaal, cafeteria, andere ?

Per activiteit nagaan welke impact het heeft voor de 5 thema's

Dit schema wordt het best opgesteld in samenspraak met het bestuur en leden van de club. Het is nuttig dat alles gedragen wordt door gans de club. Als club is het ook belangrijk om niet onmiddellijk veel doelen voorop te stellen. Maximum 3 doelen zijn haalbaar. Hou de doelstellingen en acties zo concreet. Zoek een actie die past in de geest van de club. Maak een actieplan op voor de komende 3 jaar met telkens een paar doelstellingen erbij zodat als haalbaar en overzichtelijk blijft.

Lijst alle acties op en geef per actie aan:

- ✓ *welke resultaat* gehaald moet worden, dus wat de doelstelling van de actie is
- ✓ *wat* de actie concreet houdt
- ✓ *wie* de actie gaat uitvoeren
- ✓ tegen *wanneer*

Koppel aan een doelstelling een actie. Verzamel alle acties. Ook hier moeten er keuzes gemaakt worden. Maak daarbij volgende afwegingen:

- ✓ ***benodigde middelen:*** wat kost de ingreep? Is een investering nodig of kan het op een andere manier worden opgelost?
- ✓ ***termijn:*** ga na hoeveel tijd nodig is om de verbetering te realiseren. Kan het snel of vraagt het wat meer tijd. Wie kan de actie uitvoeren?
- ✓ ***draagvlak:*** ga als bestuur na of je een draagvlak kunt krijgen van alle leden. Dit is van groot belang om mensen mee te krijgen in de verandering en hen zelf ook actief daaraan te laten bijdragen.
- ✓ ***samenwerking:*** kan de club dit zelf of vraagt de actie een samenwerking met anderen (bv stad, sportfederatie,...).

Aarzel niet om bij te sturen en niet-behaalde doelen van een jaar opnieuw op het actieplan te zetten. Houdt de acties zo leuk mogelijk... Plaats af en toe tips op de website van de club! Leuk is als er een actie gerealiseerd is en dit gedeeld wordt met alle leden van de club. Zo blijft iedereen betrokken.

Besluit

Een sportclub die haar leden, ouders, trainers, leveranciers en anderen actief betreft bij het ecosportieve parcours, die weet hoe concrete verbeteracties kiest en opzet en duidelijk communiceert, krijgt daarvoor veel terug:

- ✓ gemotiveerde leden
- ✓ een kleinere voetafdruk
- ✓ bespaart geld
- ✓ trekt nieuwe leden aan
- ✓ en wordt aantrekkelijk voor sponsors

Literatuur:

http://www.isbvzw.be/uploads/ISB_vzw/downloads/20150224_De_ecosportieve_sportclub.pdf

<https://www.dynamoproject.be/brochure/de-groene-sportclub>

<http://www.isbvzw.be/nl/622/collections/563/ecosportieve-sportdienst.html#Speel%20je%20ecosportief%20beleid%20ook%20uit%20via%20je%20communicatie!>

http://www.isbvzw.be/uploads/ISB_vzw/downloads/ecosportief_brochure_finaal2.pdf

www.ecosportief.be

Brochure Fostplus: Hier sorteren we , net als thuis

Bijlage 1: steekkaart ecologisch sportevent

STEEKKAART ECOLOGISCH EVENT:

DATUM:

MET DEZE TIPS WORDT JOUW SPORTEVENT ECOLOGISCHER!

Wat	tips
1. ETEN EN DRINKEN	Herbruikbare bekens gebruiken (Imog heeft herbruikbare bekens) https://www.imog.be/diensten-en-educatie/afvalarm-feesten/herbruikbare-bekers/ Evenementenloket Kortrijk https://www.kortrijk.be/herbruikbare-bekers-kortrijk
	Kies voor glazen flesjes/ drank uit vaten
	Contacteer een plaatselijke drankleverancier/lokale leverancier voor eten
	Vermijd voedselverspilling (porties aanpassen)
	Vermijd individuele verpakkingen
	Gebruik herbruikbare borden en bestek
	Kies voor glazen flesjes/ drank uit vaten
2. MOBILITEIT	Opstellen van een mobiliteitsplan <ul style="list-style-type: none"> • bereikbaarheid openbaar vervoer (welke bussen vanaf bv station)? • Bereikbaarheid met de fiets (veilige fietsroutes)? Vermeld het mobiliteitsplan op de website van het event Gebruik hiervoor het STOP-principe: eerst stappers, trappers, openbaar vervoer en laatste privé-vervoer bv P& R
	Voorzie extra fietsrekken (aanvragen via het evenementenloket) https://www.kortrijk.be/uitleenwinkel

	Beloon bezoekers die met openbaar vervoer/ fiets komen
	Hou rekening met mensen met een beperking
	Informeer buurtbewoners met een bewonersbrief
	Verkeersplan aan bewoners meedelen indien van toepassing
3. AFVAL	Sorteren
	Afval beperken
	Vraag extra afvalbakken aan (indien nodig) https://www.kortrijk.be/uitleenwinkel
	Maak afvaleilanden (restafval, PMD)
	Ruim zwerfvuil op
4. MEDEWERKERS	Stimuleren om duurzaam naar het event te komen (openbaar vervoer, fiets)
	Licht je medewerkers in over de duurzaamheid van het event
5. PROMOTIE	Voer een digitale promotiecampagne: wees zuinig met papier: beperk flyers, brochures en programmaboekjes
	Kleurenkopieën beperken
	Voorzie aankondigingsborden
6. ENERGIE	Vermijden van energievreters: springkastelen en skytubes

SUCCES MET JE DUURZAAM SPORTEVENT

INLICHTINGEN: ann.vandenhulle@kortrijk.be tel: 0498 90 92 10